

עת"א 4983/12/14 - ליאור אלהרר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 4983-12-14 אלהרר(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני	כב' סגן הנשיא, השופט בנימין ארבל - אב"ד
	כב' השופט שאהר אטרש
	כב' השופט יונתן אברהם
העותר	ליאור אלהרר (אסיר)
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

עתירה כנגד החלטת וועדת השחרורים (בהרכב חברי הוועדה כב' הש' בדימוס א. הבר, נ. גנזר, י. מילוא וא.חלפון) מיום 24.11.14, שדחתה בקשת העותר לשחרור על תנאי.

השופט יונתן אברהם:

רקע:

העותר שפוט למאסר (שלישי) של 22 חודשים (כולל מאסר מותנה שהופעל).

העותר שוחרר בעבר שחרור על תנאי פעמיים, לראשונה בשנת 2009 ואחר כך בשנת 2011.

לפי דו"ח גורמי טיפול, העותר ניהל בעבר אורח חיים עברייני ענף וקיימת גם מעורבות נוספת בפלילים מצד משפחתו. כן צויין בדו"ח הנ"ל כי במאסרו הנוכחי "עבר תהליך טיפולי משמעותי בו עיבד את תהליך חייו ומערכות יחסיו עם בני המשפחה והצליח להבין את הגורמים שהובילו אותו לעבריינות ולקחת אחריות על העבירה שבגינה שפוט. בפעמים הקודמות ששוחרר ממאסר לא הצליח להתנתק בעולם העברייני ומבין עתה שזקוק לתוכנית טיפול ופיקוח הכוללת איזוק אלקטרוני ושיחות. נבנתה עבורו תוכנית טיפול במסגרת הפיקוח התורני."

וועדת השחרורים ציינה כי מדובר באסיר רצידיביסט ששחרורו הקודם אף נעשה על יסוד תכנית שיקום פרטית בשנת 2011 שככל הנראה לא הועילה. כן ציינה הוועדה כי למעט שתי עבירות משמעת, התנהגות העותר תקינה הייתה בדרך כלל בתקופת מאסרו.

הוועדה נתנה דעתה לתכנית הטיפול הנוכחית שהוכנה לעותר מטעם רש"א, הכוללת שילוב בשיעורי תורה במקום מגוריו של העותר פעמיים בשבוע, שילוב בקבוצה תורנית ברש"א פעם בשבוע וכן שיחה טיפולית פרטנית אחת לשבוע בחיפה, עם עו"ס מטעם רש"א.

כמו כן נתנה דעתה הוועדה לחוות דעת משטרת ישראל בעניין מקום מגוריו של העותר והשפעתו על הסיכונים הצפויים בעת שחרור העותר. כן ציינה הוועדה כי לפי חו"ד המשטרה, לעותר סכסוכים רבים באזור מגוריו והוא אף הוזהר בעבר בשל חשש לפגיעה בו.

אחרי כל אלה קבעה הוועדה:

"לדעתנו שחרורו בתנאים מגבילים באזור חיפה עלול לסכן את שלום הציבור ובתכנית רש"א כפי שהוצגה בפנינו אין בה כדי לאיין את מסוכנותו."

נוכח האמור דחתה הוועדה את הבקשה.

מכאן העתירה שפנינו.

טיעוני העותר:

העותר היפנה לדו"ח גורמי הטיפול המלמד כי במאסרו הנוכחי ביצע שינוי ניכר בייחסו למעשיו הפליליים. לטענתו נתנה הוועדה משקל מופרז לעבירות המשמעת שעבר בעוד מדובר בעניין שולי.

העותר טען כי תכנית רש"א שהוכנה עבורו מספקת מענה נאות להמשך שיקומו וקובעת גבולות ברורים שיש בהם לאיין מסוכנותו בעת שחרורו.

אשר למידע המודיעיני טען העותר כי הוא מיושן ואין לתת לו משקל כלשהוא.

טיעוני המשיבה:

ב"כ המשיבה סמכה ידיה על נימוקי הוועדה תוך פירוט מועדי השחרורים המוקדמים הקודמים, להם זכה העותר והדגישה כי שב לסורו כל פעם מחדש. כן הזכירה את החומר המודיעיני הקיים בעניינו של העותר.

לטענתה מדובר בעותר שאינו ראוי לשחרור מוקדם, המהווה פריוויליגיה הניתנת רק לאסירים הראויים לקבלה. העותר נוכח נסיבותיו אינו ראוי לקבלה לטעמה.

ב"כ המשיבה טענה כי החומר המודיעיני בצירוף **להתנהגות הרצידיביסטית** שהפגין העותר, יש בהם ללמד בבירור על מסוכנות ואי עמידה בתנאי החוק המאפשרים שחרור על תנאי. לטענתה אין בתכנית רש"א שהוכנה לעותר כדי לאיין את מסוכנותו.

נטען כי הוועדה שקלה את מכלול השיקולים הצריכים לעניין ואין על כן להתערב בהחלטתה.

דין:

עיון בנימוקי הוועדה מלמד, כי המשקל העיקרי בהחלטתה ניתן מחד, לעברו של העותר כרצידיביסט שזכה לשחרור מוקדם פעמיים (אחת מהם עם תכנית שחרור פרטית) אך שב לסורו, ומאידך, לאמור בחוות הדעת המשטרית לעניין סביבת מחייתו של העותר והסיכונים שהיא יוצרת. לא ניכר כי עבירות המשמעת שעבר העותר היוו שיקול משמעותי בשיקולי הוועדה, כפי שטען העותר.

לאחר עיון ושקילת מכלול הטיעונים שהעלו הצדדים בפנינו, בזיקה להחלטת הוועדה ונימוקה, סבורני כי מדובר אומנם במקרה גבולי, אך לא ניתן לומר כי החלטת הוועדה היא כזו שאף ועדת שחרורים סבירה לא הייתה מגיעה אליה, היינו כי במקרה זה נדרשת התערבותנו בהחלטת הוועדה.

כפי שציינתי קודם, נשענת הנמקת הוועדה על שני אדנים.

אשר לאדן הראשון, הנוגע לרצידיביזם, לו הייתה ההחלטה מבוססת על כך בלבד, ייתכן שהיה מקום להתערב בה.

אכן, הרקע של העותר מלמד כי חזר לסורו מספר פעמים. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך כי לא קדם - לכל אחד משני שחרוריו הקודמים-טיפול משמעותי בדפוסיו העבריינים ובתפיסתו העבריינית, כטיפול שניתן בין כותלי בית הכלא.

מאסרו הנוכחי שונה בהיבט זה. שכן, כפי שהובא מתוך דו"ח גורמי הטיפול, ניכר כי העותר ביצע שינוי משמעותי בתפיסתו ובתובנות באשר לגורמים שהביאו אותו לשוב ולהתערות בעולם הפשע.

במקרים דומים בעבר פסקנו לא אחת כי מקום בו עושה אסיר שינוי משמעותי בדפוסיו העבריינים, באמצעות טיפול בכלא, על הוועדה לתת לכך משקל משמעותי, כאשר היא שוקלת אם לשחררו על תנאי.

הבהרנו גם לא אחת כי לעניין זה חשיבות עצומה במישור של מתן תמריץ חיובי לאסירים להשתתף בטיפולים שכאלה, מהם יוצא נשכר בעיקר האינטרס הציבורי.

אשר על כן, ולו רק על כך הייתה נשענת הנמקת הוועדה ממליץ הייתי לחבריי להתערב בה ולפסוק אחרת.

דא עקא, קיים נדבך נוסף להחלטת הועדה, המבוסס על החומר המודיעיני המשטרתי.

מדובר למעשה בחוות דעת משטרתית שלילית הקובעת כי לעותר סכסוכים עם גורמים עבריינים באזור חיפה, וכתוצאה מסכסוכים אלה, ככל שישוחרר העותר, יכול ותתקיים סכנה לשלום הציבור.

לחוות הדעת צורפו גם 2 ידיעות מודיעיניות, האחת משנת 2011, המלמדת על המשך הסכסוך הנ"ל, תוך התייחסות ישירות לעותר, והשניה משנת 2013 המלמדת גם היא על המשך הסכסוך באמצעות גורמים נוספים המעורבים הקשורים לעותר.

המידע מלמד על סכסוך אלים, ועל כך כי הצדדים המעורבים בו אינם בוחלים לנקוט שיטות פעולה גם במקומות הומי אדם, ותוך תעוזה של ממש.

סבורני כי מידע זה בנוסף להערכת הגורם המודיעיני המשטרתי, לפיו הסכסוך בין העותר לבין אותם גורמים עברייניים נמצא בעיצומו, אכן ראוי למשקל שקיבל בהחלטת הועדה, משום האינטרס של ההגנה על שלום הציבור.

לא אעשה מלאכתי נאמנה אם לא אציין, כי בהחלטה זו התלבטתי רבות נוכח ההשפעה שיכולה להיות לה על קיומו של תמריץ שלילי לאסירים השוקלים האם להשתתף בטיפול בין כותלי בית הכלא, אולם בסופו של דבר סבורני, כי מדובר בהחלטה שיש להבינה על נסיבותיה המיוחדות הנוגעות לקיומו של החומר המודיעיני החמור במקרה דנן, שאלמלא הוא, וודאי הייתה מתקבלת החלטה הפוכה.

נוכח כל האמור לעיל, אמליץ לחבריי שלא להתערב בהחלטת הועדה, ולדחות את העתירה.

יונתן אברהם, שופט

כב' השופט שאהר אטרש:

אני מסכים.

שאהר אטרש, שופט

כב' סגן הנשיא, השופט בנימין ארבל - אב"ד:

אני מסכים.

ב' ארבל, שופט
סגן נשיא

הוחלט איפוא פה אחד לדחות את העתירה.

ניתן היום, ל' כסלו תשע"ה, 22 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.

י' אברהם, שופט

ש' אטרש, שופט

ב' ארבל, שופט
סגן נשיא - אב"ד